

Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos) udtalte angaaende Grundlovens Mening, kan jeg være enig med ham i, at det, hvorpaa det kommer an, er at undersøge og bestemt faae at vide, hvad Grundloven har ment med, at Rigsdagsmændene skulle have dagligt Bederlag; men jeg tror ikke, at man behøver at gaa den lange, ganske vist interessante Omvei, som det ærede Medlem gif for at faae det at vide; thi er det ikke Andet, hvorpaa det kommer an, saa have vi jo et samtidigt Vidnesbyrd. I Grundloven staar der, at Rigsdagsmændene skulle have et dagligt Bederlag, men i Valgloven, der blev vedtagen før Grundloven sanktioneredes — Valgloven blev vedtagen den 4de Juni 1849 og Grundloven blev først sanktioneret den 5te Juni 1849 — have vi den autentiske Fortolkning af Grundlovens Mening, og den siger, at der ved dagligt Bederlag skal forstaaes 3 Rdl. for hver Dag Rigsdagen er samlet. Det ligger nu i Grunden allerede i Udtrykket Bederlag. Man kan ikke give Bederlag for den Tid, da der ikke arbeides; det fortjenes da ikke. Sagen er efter min Mening saa soleklar, at der ikke behøves at diskuteres derom; men mener man, at vi skulle anstille en Undersøgelse, vil jeg i Sagens og Thingets Interesse finde det rigtigt, at Undersøgelsen henvises til at foregaa i et Udval.

Winther: Det kan være ganske interessant at have hørt de Lovlærde i begge Thing udtale sig om det Spørgsmaal, hvorledes Grundloven skal forstaaes med Hensyn til eller ligeoverfor det foreliggende Lovforslag, og jeg har med stor Interesse hørt paa det Foredrag, der blev holdt af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Goos). Det kan meget gerne være, at det kan være rigtigt, at man maa tage Hensyn alene til, hvad der ligger i Lovens Ord. — Jeg tror ikke, vi ere tjente med, at Domstolene gaa nogen anden Vej —, men de Forhandlinger, der ere foregaaede, have dog en vis Betydning navnlig for visse Folk, for dem, der have været Medlemmer i hin Tid og have vedtaget Grundloven; for dem har det den Betydning, at saaledes som de stemte den Gang i Henhold til de Anstuelser, de havde den Gang, komme de til at stemme igjen, naar Spørgsmaalet optræder paany; thi ellers komme de i sæl Selvmodsigelse. Saaledes agter jeg at stille mig. Jeg vil ikke stemme for denne Lov, fordi jeg er vis paa, at det ikke har været Tanken dengang at give Diæterne en saadan Betydning, at de blive en mækket Aarslønning. Lad os huske paa, hvorledes dette Sele gif til dengang. So mere aristokratisk en Forsatning skal være, desto højere skal Diæterne være. Det er en Grundregel, som der slet Intet er at indvende

imod. Jeg kan ikke rigtig huske, om ikke de vise Mænd, der bleve sammentaldte til Raadslagning, før vi fik Grundloven, fik 10 Rdl. om Dagen, ialtsald var det meget mere end 3 Rdl. (Modsigelse). Der blev holdt en saadan Forsamling, jeg kender flere af de Mænd, der vare med deri, og veed, at der har været en saadan; jeg husker ikke, hvad Diæterne vare, men det vil jo være let at finde, og der er Mange, der vide det. Ialtsald fik de meget højere Diæter. De fæstligste Stænder fik 4 Rdl. om Dagen; og vi have i denne Sal været Vidne til, hvorledes der blev argumenteret om to og tre Rigsdaler fra en Mands Side, der ogsaa var Medlem af den fæstligste Stænderforsamling, nemlig, at han ikke kunde være tjent med at faae tre Rigsdaler, da han var vant til at faae fire Rdl. i den fæstligste Stænderforsamling, og det var ikke for meget efter hans Forhold. Der var imidlertid, som bekendt, en meget stærk demokratisk Bevægelse i 1848, og for at den nu ikke skulde blive alt for farlig ved de Folk, der bleve satte ind i Rigsdagen, foreslog Regjeringen et Bederlag af 2 Rdl. Da det kom for her, blev det Gjenstand for megen Dmtale, og det endte med 3 Rdl. om Dagen, som vi skulle have for hver Dag, Rigsdagen er sammen. Men hvad var det for Tanker, der laa bagved? Man vilde ikke, at Diæterne skulde være saa store, at det for nogenjomhelst Folkklasse kunde blive en god Betaling, saaledes, at den Paagjældende kunde opgave sit daglige Erhverv, holde en Dagleier for sig hjemme og saa nyde sin gode Betaling her. Det vide vi, som vare med dengang, saa overordentlig godt, at det bevægede sig dengang bagved. Jeg veed det ialtsald og agter derfor at indrette min Stemmegivning overfor denne Lov saaledes, at den er i Overensstemmelse med det, jeg har stemt for tidligere. Jeg skal forøvrigt naturligvis ikke opholde Thinget ret længe, især da vi nu have hørt saa fint juridisk fortolket, hvad Meningen er; men jeg siger, som det ærede Medlem for Kalborg Amts 1ste Valgkreds (Suel) nylig sagde, at den bedste Fortolker, man kan have af Grundlovens Mening, er den grundlovgivende Rigsdag selv, og dens Fortolkning ligger i den Paragraf af Valgloven, som det ærede Medlem omtalte, og deri staar: „Den Rigsdagens Medlemmer tilkommende daglige Godtgjærelse bestemmes til 3 Rdl. for hver Dag Rigsdagen er samlet“. Der skulde ikke være Bederlag for noget Andet, end at Medlemmer skulde have godtgjort, hvad de satte til paa anden Maade, at de om muligt skulde være stadesløse ved at faae 3 Rdl. om Dagen. Derimod skulde de naturligvis have Reisen godtgjort ved Siden af; den falder jo udenfor Samlings-tiden, blev aparte betalt ligesom nu. Jeg kan altsaa paa ingen Maade komme til anden Er-